

EPOS JUGOSLAVIJI

Včeraj je izšel v clevelandskem "Pressu" sledeči uredniški članek:

Drhtavica, ki se je izpreletela pretekli teden po porokih Amerikancev ob novicah iz Jugoslavije, se ne more niti primerjati z učinkom, ki so ga imele te vesti na Hitlerjeva zasužnjena ljudstva ter na one narode, ki bodo morda kmalu prisiljeni v boj za svoje življenje.

Ona bolj zgodnja novica, ki je naznanjala o ceremoniji na Dunaju, kjer je Jugoslavija podpisala pakt pripravljen k osišču, ni pomenila nič drugega kakor naznanjen udar zvona, ki je zaklenkal k smrti že tolikih svobodnih narodov. Vsekakor je moral Grkom, Čehom, Poljakom in drugim za hip zastati utrip srca, ko so slišali usodepolni udarec tega zvona.

Nato pa se je nenadoma pojavil drzen udarec: odločitev v prekleto črno kupčije od strani Južnih Slovanov. Možno je, da so jugoslovanski revolucionarji podpisali tem smrtno obsodno sebi in tisočim svojim rojakom. Toda eno je gotovo: kar so storili, so storili odprtih oči; pretehtali so sramoto predaje in nevarnost svojega ključanja ter storili svoj odlok.

V vseh Francije, v praznih kavarnah Dunaja, v belih ghetih Poljske, v taboriščih drvarjev norveških kmetov in v kmečkih hišah Danske so morale polzeti ljudem iz oči solze veselja, ko je prispela skozi cenzorjevo mrežo vesela vest, v teh krajih je dobra novica: celotna Jugoslavija bo, kadar in če ji bo vržena rokavica, v vojni spremljana po molitvah in hvaležnosti vseh narodov vseposod, ki verujejo v svobodo, spoštljivost in dostojanstvo človeka.

Pregled vojnih in drugih svetovnih dogodkov

Angleški državnik Eden na potu v Beograd. — Gavrilovič, bivši poslanik v Moskvi, došel v Ankaro po tajni misiji jugoslovanske vlade. — Italijansko brodogradništvo zrtve angleške ukane.

LONDON. — Med rešenim in izvedenim mostovom pogreznjenih italijanskih bojnih ladij, je množica pomorskih častnikov in artiljerijskih strokovnjakov iz česar sledi, da so Nemci italijansko mornarico odplutjati iz pristanišč, v brezobzorni nadi, da se utegne zgoditi nekaj in da bo italijanska mornarica obratno z angleško.

Ameriška pomoč Turčiji
ISTANBUL. — Turški poslanec v Washingtonu je uveljavil zahtevo pri ameriški vladi, koledar in kakešne vrste pomoči pričakuje Turčija od Amerike na podlagi lend-lease zalog, ako se Turčija zaplete v boj z Nemčijo.

Posvetovanja med Turki in Jugoslavlani
ANKARA. Jugoslovanski, Grški in angleški diplomatje so zadnjih dni v neprestanih posvetovanjih s turško vlado.

Eden v Beogradu
ATENE. — Danes sta prišla zopet v Atene k važnim posvetovanjem Anthony Eden, angleški minister zunanjih zadev, in general John G. Dill, načelnik angleškega generalnega štaba. — Kmalu po svojem prihodu v Atene, sta angleška diplomatstva odstopovala z letalskega napre v Beograd.

Potop italijanske oklopnice
ALEKSANDRIJA. — Angleški pilot, ki so ponovno in po prvič napadli s torpedi težko italijansko 35.000-tonsko oklopnico Vittorio Veneto, poročajo, da je oklopnica pogreznjena, njen pilot je dosegel pristanišče. Angleška letala so napadla oklopnico s torpedi iz razdalje 200 čevljev, letela komaj deset milj nad vodo. Oklopnico so razdeli trije torpedi in več težkih bomb. Mostvo neke angleške bojne ladje je nato opazilo na morju na splovih in v rešilnih čolnih stotine italijanskih mornarjev s pogreznjene oklopnice.

Legendarna zmaga angleškega brodogradništva nad italijansko vojno mornarico

Tri italijanske križarke — Fiume, Pola in Zara, so bile druga za drugo pogreznjene. — "Knock-out" italijanske vojne mornarice, ki ne pride poslej nič več v poštev.

LONDON, 31. marca. — Angleške bojne ladje so po silnem porazu, ki so ga prizadejale italijanski mornarici, rešile približno 1000 italijanskih mornarjev, preden so bile prisiljene, opustiti svoja reševalna dela, s katerimi bi rešile še 200 do 300 nadaljnjih mornarjev, ko so prileteli na mesto boja nemški bombniki.

Sporočilo italijanski admiraliteti

Preden je angleška mornarica prenehala s svojimi reševalnimi deli, je angleški admiral sporočil potom radia italijanski admiraliteti v Rim natančno pozicijo mesta, kjer se je vršil boj, ter priporočil, naj pošljejo na mesto bolniško ladjo.

"Italijanska admiraliteta je odgovorila angleškemu poveljniku potom radia, zato je pričakovati, da so bili rešeni še nadaljnji mornarji," sporoča angleško mornariško ministrstvo.

Podrobnosti bitke

Poveljnik angleške mornarice je zdaj privrkat povedal podrobnosti te največje angleške pomorske zmage v tej vojni. V tej bitki je bila ena izmed dveh italijanskih bojnih ladij, ki odpravila po 35.000 ton vode, silno poškodovana, tri najnovejše in najmoderneje 10.000-tonske križarke in dvojne rušilce je bilo pogreznjenih; tretji rušilec in ena 5069-tonska križarka pa sta bila najbrže tudi pogreznjena. Poleg tega so bile poškodovane nadalje italijanske ladje in sestreljena sta bila dva nemška bombniki.

Angleži nimajo nobenih izgub

Angleška admiraliteta uradno potrjuje presenetljivo poročilo, da ni bilo v angleški mornarici niti ene izgube človeškega življenja, razen posadke dveh angleških letal ki se nista vrnila, in angleške ladje niso dobile niti najmanjše praske. To dejstvo je pripisati angleškim težkim topovom na njihovih bojnih ladjah, ki so opravili z italijanskimi ladjami, preden so jim prišle slednje s svojimi lažjimi topovi v strelno razdaljo.

Potek bitke

Admiralitet sporoča sledečo kronologijo bitke: Angleška izvidniška letala so opazila v bližini južnovzhodne obale Sicilije italijanske bojne ladje, ki so se poskušile doslej še ob vsaki priliki izmuzniti. Angleške edinice so nato zapazile v petek zjutraj jugozapadno od Krete neko italijansko 35.000-tonsko bojno ladjo. Takoj zatem pa je prispelo radijsko poročilo izvidniških letal, da so letalci uzrli severno od te pozicije dve italijanski bojni ladji, križarke in rušilce, ter da so se italijanske ladje obrnile ter pričele bežati v zapadno smer.

Pogon za Italijani

Angleška mornarica se je poglaval nemudoma s polno paro (Dalje na 2. strani)

"Zarja" priredi v nedeljo v S. N. Domu na Clair Ave.

KONCERT IN OPERETO "POVODNI MOŽ"

Zastoj dela v rovinah mehkega premoga

Veliki izgredi v West Allisu, kjer je policija zapeljala med delavstvo z oklopnim avtomobilom.

NEW YORK, 1. aprila. — Premogarji, ki so zaposleni v rovinah mehkega premoga, so danes, na vsakoletni praznik te industrije, prenehali z delom, toda slučaj je hotel, da je o polnoči potekla tudi njihova, dve leti veljavna pogodba.

Premogarji so prenehali z delom kmalu nato, ko je predsednik Roosevelt apeliral na vse premogarje, naj ne prenehajo z delom, ker se ne sme prekiniti produkcije premoga.

MILWAUKEE, 31. marca. — Policija je danes zapeljala v maso, ki je štela 3.000 ljudi, oklopnimi avtomobili, naker je s plinskimi bombami razpršila pikete. To se je zgodilo pred Allis-Chalmers Manufacturing Co., v W. Allisu, kjer je štrajk delavcev, ki pripadajo CIO organizaciji.

To je bil prvi izbruh nasilja v štrajku, ki traja že 68 dni.

Policijski načelnik pravi, da je policija stopila v akcijo, ko so piketi in drugi unijski delavci hoteli preprečiti drugim delavcem, da bi šli slednji na delo in ko so pričeli piketi prevračati avtomobile.

Osišče protestov proti zasegu svojih ladij

Zdaj pa so sporočile še centralno in južno-ameriške republike, da bodo zasegle ladje osišča v svojih pristanih.

WASHINGTON, 31. marca. — Italijanski in nemški poslanik sta po naročilu svojih vlad vložila pri ameriški vladi proteste zaradi zasega italijanskih in nemških parnikov, toda vlada se na te proteste ne bo ozirala. Kot se je danes naznanilo, je zaseg parnikov odredil sam predsednik Roosevelt.

Dansko poslaništvo v Washingtonu naznanja, da ne bo protestiralo proti zasegu danskih ladij, ki niso bile po sabotažniških poškodovane.

Istočasno s tem naznanilom, pa sporočajo Mehika ter ostale centralno in južnoameriške republike, da bodo tudi zasegle italijanske in nemške ladje v svojih pristaniščih. Teh ladij je v ondotnih pristanih nad 100.

Nemčija in Italija sta svoječasno zagrožili, da bi pomenil zaseg njunih ladij v ameriških pristaniščih takojšnjo vojno Nemčije in Italije z Zedinjenimi državami, toda kakor kažejo sedanja znamenja, sta se od tedaj obe že zelo ohladili in nista več tako bojevit.

Nov grob

V ponedeljek zjutraj je naglo preminil Frank Bajt, star 50 let, stanujoč pri družini Ukovich na 1126 East 77 St. Tuka j nima sorodnikov. Doma je bil iz Fužine, fara Zagradec, odkoder je prišel sem pred 30 leti. Bil je član društva št. 5 Slovanke moške zveze. Pogreb se bo vršil v četrtek popoldne ob eni uri iz Joseph žele in sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. ter na White Haven pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin.

DR. MAČEK OSTANE V VLADI, KAR JE ZNAMENJE SRBSKO-HRVATSKE SLOGE

Važen razglas premierja Simoviča, ki javlja, da so srbska armada, zračna sila in mornarica pripravljene na boj.

NA MEJI HRVATSKE JE ZBRANIH 75.000 NACISTOV

BEOGRAD, 1. aprila. — Ta benega vzroka za take korake, ko je zopet odšel na poseben vlaki z zadnjimi Nemci iz Jugoslavije, je prispelo v Beograd poročilo, da je na madžarsko-jugoslovanski (hrvatski) meji zbranih pet nemških divizij.

Izjava dr. Mačka

Istočasno s tem poročilom, ki naznanja o 75.000 Nemcih na meji Hrvatske, pa naznanja jugoslovanska vlada, da se je Hrvatska znašla na svojem mestu ter da je dr. Maček, ki je bil že prej jugoslovanski podpremier, zopet sprejel to važno mesto, kar pomeni, da se on in hrvatsko ljudstvo strinja z odporom nove vlade napram osišču.

Mačkovo glasilo v Zagrebu je objavilo z velikimi črkami dr. Mačkovo izjavo: "V zgodovinskih časih, ki se nam bližajo, so vrste Hrvatov ujedinjene in tesno sklenjene."

Dr. Maček je zopet sprejel podpremierstvo

Dr. Maček je sprejel svojo listnico v kabinetu, ko je premier Simović pozval vse Jugoslavlance, naj "ostanejo mirni na pragu svojih domov," in "če bi usoda zahtevala, naj žrtvuje domovini svoje življenje."

Iz Jugoslavije odvažja vlak za vlakom Nemce in Italijane ter njihove rodbine, dočim drže policijski kordoni ljudsko množico v primerni razdalji od železniških postaj.

Beograjski radio oddaja vsako uro sledečo izjavo: "Ostanite mirni. Kralj in vlada sta budna. Mi smo na vse pripravljeni."

Premier general Simović je izdal na ljudstvo sledeči razglas: "Ljudstvo naj ostane mirno in in naj nadaljuje s svojimi običajnimi opravki. Zato prepovedujem vsako odhajanje ali seljevanje z domov, ker ni nobenega razloga za take korake, ki bi utegnili imeti nevarne posledice."

"V interesu države je, da ostane ljudstvo na pragu svojih domov, kjer naj, če bi usoda takok hotela, žrtvuje svoje življenje za kralja, domovino in za celokupni narod."

"Armada, zračna sila in mornarica so pripravljene, da izpolnijo svojo dolžnost. Državne in lokalne oblasti kakor tudi duhovščina naj v vsakem slučaju ostane na svojih mestih. Brez posebnega dovoljenja ni dovoljena nobena preselitev."

Vojaštvo in četniki na ulicah Beograda

Po beograjskih ulicah maršira jugoslovansko vojaštvo z jeklenimi čeladami na glavi in v popolni bojni opremi. Za vojaštvom prihajajo na tovrstnih avtih in v taksikabih prosluli srbski četniki, pokriti s kućmami, na katerih je pritrjen znak lobanje s prekrizanimi kostmi, kar je znak srbskega gesla: Samo sloga Srbina spasi! Ti žilavi borci se ustavljajo na cestah, kjer pozivajo ljudstvo, naj se zvesto in tesno strne za kraljem in vlado.

Jugoslavija in Turčija

BEOGRAD, 31. marca. — Poročila naznanjajo, da si jugoslovanska vlada silno prizadeva, da pripravi Turčijo do tega, da udari slednja Nemcem v bok v slučaju, če bi Nemci napadli Jugoslavijo.

Danes je prispel v Ankaro I. van Gavrilovič, bivši jugoslovanski poslanik v Moskvi, ki je, kakor znano, resigniral s svojega položaja v protest proti bivši vladi, ki je sklenila z Nemčijo onkraj zloglasni pakt. Gavrilovič je došel v Ankaro po tajni misiji jugoslovanske vlade.

delež vseh naših pevcev, bi res zaslužila nekoliko več uvaževanja.

Prav dobro in harmonično pa je zapel mešan zbor A. Dvorakovo spiritualno simfonijo No-vega sveta — Going Home.

Ljubek in prisrčen intermezo so ustvarjali tudi solisti, dueti in trospevi, ki so nastopili na tem koncertu. Znana dobra pevka Danica Hrvatin je zelo lepo zapela težko Vilharjevo skladbo "Nezakonsko mater," za katero je žela veliko odobravanja. Sicer pa se je ta pevka tudi v drugem delu, v "Spominih starčka čuvaja" med moškimi pevci zelo odlikovala.

V drugem delu se je igralsko in pevsko dobro udeležil W. Lazar v vlogi vaškega čuvaja. — Prav tako so se izkazali z dobrimi glasovi in pravilno interpretacijo Mahne, Princ in Dujmovič. Kot izborna in simpatična pevka sta se izkazala tudi mladenka A. Kern in mladenič J. Zaic v "Urška, al' že spiš?" P. Dujmovič je zelo ugajal v krasni dolenski zdravici-hvalnici "En starček je živel." Florence Unetič, dobra pevka sim-

(Dalje na 2. strani)

njegovi deželi bencina tako primanjkuje. Njegov avto poganja akumulatorji, ki jih napaja motor na veter na strehi vozila. Motor je mogoče v nekoliko trenutkih postaviti na streho ali pa z nje. Če je motor pred vožnjo kakšnih 16 ur v obratu, napolni akumulatorje tako, da mere avto voziti brez drugega pogona dve uri.

MARK

is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to **HELP WOMEN.**

Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

● Velveeta spreads like butter... slices when chilled... melts and toasts to perfection. Delicious! Contains milk protein, milk minerals, vitamin A and vitamin G.

• THE CHEESE FOOD THAT'S DIGESTIBLE AS MILK ITSELF •

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311. — Henderson 5312.

**Lahko jo sporočite našim
zastopnikom — — —**

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street   KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street   ENdicott 0653

KOLIKO STORITE ZA ČANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnštvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev
Glasnik

IME: _____
 NASLOV: _____
 Zastopnik: _____
 Plačal \$ _____ c Dne _____ 19 _____

IMETJE	
Gotovina na rokah in v bankah	\$ 222,085.66
Pcsojila na prve knjižbe	1,034,736.59
Zemljišče — na prodaj	74,928.88
Zemljišče — bančno posloje	50,206.37
Prodane in garantirane vknjižbe	18,107.00
Vloge v drugih posojilnicah	3,800.00
Delnice Federal Home Loan banke	10,000.00
Delnice v blagajni	2,676.51
Vse drugo imetje	13,343.65
Skupno imetje	\$1,429,884.66

Hranilne vloge	\$1,171,033.64
Prejumi vlog Fed. Home Loan banke	3,750.00
Posojila v delovanju in Escrow račun	26,317.67
Možna obveznost jamčenih vknjižb	18,107.00
Nerazdeleni dohodki	23,685.75
Vse druge obveznosti	15,411.19

Skupne obveznosti \$1,258,305.25

Stalne delnice	\$ 78,808.77
Tekoče delnice	339.76
Rezerva za Federal Insurance	6,000.00
Rezerva za možne izgube	3,422.20
Nerazdeljen dobiček	33,008.68
Rezervni sklad, redni	50,000.00

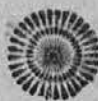
Skupaj kapital in preostanek ..\$ 171,579.41

Skupaj obveznosti, kapital in preostanek \$1,429,884.66

ZADNJI OBRESTNI KREDIT 3%

Hranilne vloge jamčene do \$5,000.00 po Federal Savings and Loan Insurance Corporation, oddelek vlade Združenih držav.

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...

‘Enakopravnosti’

Rekli smo, da predstavljajo maksimirane cene samo skrajno najvišje mero, ki je tudi najdražji lokali ne smejo prekoračiti. Kakor je iz gornje objave razvidno, so bile določene maksimalne cene že doslej precej višje od 'resničnih cen v ogromni večini gostilniških obratov. Malokje namreč je medsebojna konkurenca tako učinkovit regulator in kontrolor cen kakor ravno v gostinski panogi. Izmed 370 gostinskih obratov, ki jih premore Ljubljana, bodo cene jedil in pijač, ki jih prinaša novi cenik, za zdaj soglašale z dejanskimi cenami samo v enem ali dveh elitnih gostinskih obratov, medtem ko se bodo po ostalih restavracijah, gostilnah, krčmah in bifejih sproti dvigale pač toliko, kolikor bodo rastle cene na splošnem živilskem trgu.

("Jutro.")

Po vzgledu, ki ga je dalo mesto Yuma, si skuša sedaj cela vrsta večjih in manjših krajev v Arizoni dvigniti dohodke z brzimi porokami.

Yuma si je z njimi povečalo svoje letne dohodke za 200.000 dolarjev in to seveda miče tudi druge kraje.

Uredili so si prave "poročevalne stroje". Kraji, skozi katere gredo transkontinentalne ceste, pozdravljajo avtomobiliste z velikanskimi, električno razsvetljenimi kepki z napisi, kakor: "Poroke v deseti minutah!", "Poročno dovoljenje in

poroko zvršimo med tem, ko počakate."

Glavni vzrok za ta nenadni razcvet poročne industrije v Arizoni je menda v tem, da so v sosednji Kaliforniji izdali zakon, po katerem se nobena dvojica ne more poročiti prej nego v treh dneh po prijavi in preden ne odide na zdravniški pregled. Dvojice, ki se jim iz tega ali o-nega razloga bolj mudi, uhajajo zato na majhen skok v Arizono, se tam poroče in se vračajo v Kalifornijo kot zakonske dvojice. Pa tudi iz drugih ameriških držav prihajajo nagle in s formalnostmi neobtežene poroke željne dvojice v Arizono.

Yuma je bila prvo mesto, ki je odkrilo možnost dobre kupčije s porokami. Nje župan, si je dal na urad postaviti napis: "Župan, ki izvršuje poroke. — Brezplačne informacije glede porok." Stevilo poročnih dovoljenj, ki jih sedaj mesečno izdaja, znaša več nego 1200, prej pa jih je bilo komaj 50. Toda slava in kupčije Yumě niso dale spat drugin arizonskim krajem.

Mestce Salome je obesilo o groimen plakat z dve pedi visok

kimi črkami: "Najhitrejša in najcenejša poročna služba na Zapadu!"

Wickenburg je postavil ob svoji vhodni cesti 10 pedi visoko srce iz rdečih, belih in zelenih žarnic z napisom: "Poroka vse ure — dnevna in nočna služba".

Išče se
strežnico (waitress), ki je če-
21 let stara; dobra plača. Kate-
ra želi dobiti delo, naj se oglasi
na 18800 St. Clair Ave.

lšče se

strežnicq (waitress), ki je če-
21 let stara; dobra plača. Kate-
ra zeli dobiti delo, naj se oglasi
na 18800 St. Clair Ave.

HAIR-BREADTH HARRY

ČRNI BRATJE

"Dragi gospodje, poslušajte me vendar!" je začel Moravec naposled govoriti. "Moja častna beseda, da sam ne vem, kaj se dogaja. Verjemite mi..."

Umolknil je spričo sovražnih pogledov, ki so se vpikovali vanj.

"Brad! Brad!" je poklical Linder vozača.

"Kaj pa je?"

"Brad, ta mož ni Jim Stevens."

Zaslišal je razkat ropot in vozač je avto ustavil.

"Preklete", se je zdaj razburil mladi mož poleg vozača. "To je vražja reč! Kje pa tiči Stevens? Torej, mož, povej, zakaj se igraš z nami?"

"Pomiri se za trenutek, Jakob!" se je zdaj vmešal v besedovanje veliki mož, ko Moravec ni mogel takoj odgovoriti. "Le mirno, le mirno, meni se zdi, da se ta mladi mož prav nič ne igra z nami. Bomo takoj videli." Nato se je obrnil proti Moravcu: "No, kaj pravite?"

"Moja častna beseda..."

"Pustite to," ga je prekinil drugi. "Dejstva so nam potrebna. Kje je Jim Stevens? Ali je pobegnil iz ječe? Predvsem pa bi radi vedeli, kako si ti prišel iz jetnišnice. Obrazloži nam!"

Moravcu je naenkrat postalo marsikaj jasnejše. Vse skupaj ni nič drugega kakor zamenjava. Ti ljudje niso njegovi prijatelji. Niso delali zanj.

Ves ta čas je stal voz pri miru čeprav ni bil od jetnišnice oddaljen pet minut. Tako je brez potrebe mineval dragoceni čas.

"Listki... listki..." je naposled zajecjal Moravec.

Veliki mož ga je stresel. "Ali si dobil tri listke — po prezračevalniku?"

"Da," se je vmešal Linder, "ali si ti dobil listke od Viljema?"

"Tiho!" se je oglasil drugi. "Ne izgovori imena. Torej si ti dobil listke, kaj? No, s tem je vse pojasnjeno. Zdaj pa smo v kaš!"

Umolknil je od jeze.

"Ali veš, kako je bilo to mogoče?" je rekel zdaj mladi mož poleg vozača. "Čedalje bolj mi je jasno. Viljem je tega mladega moža tu smatral za Jima."

"Tako bo!", je soglašal vozač. "Saj Viljem Jima sploh ne pozna. To vendar veste. Tale mladi mož in Jim imata precej podobno postavo..."

"Zagotavljam vam..." je ponovno začel govoriti Moravec ves zbehan.

"Že dobro, že dobro, mladi mož. Mi ti verjamemo. To je čudna zgodba. Saj ti ne moreš nič za to!"

"Seveda ne!" je oklevaje soglašal Linder.

Nenadno se je vseh pet mož v vozu zdržnilo. Skozi noč je zatulila jetniška sirena. S pridruženim vzvikom je planil Moravec pokoncu.

"Moj Bog!" njegov glas je bil kakor glas preganjane živali. "Našli so Dawisa!"

"Dawisa?" je ponovil vozač. Tudi ostali so se ozirli v Moravca. "Kaj je v Dawisom?"

Glas, s katerim so mu zastavili vprašanje, je bil čuden. Moravec je postal pozoren. Dawisu je ime Viljem...

Ustrašil se je do dna srca.

Kakor odsoten je slišal govoriti samega sebe.

"Dawis je... mislim... mrtev... Razbil si je glavo. Pri-segam pri vsem, kar mi je sveto, da ga jaz nisem, nisem umoril. On je tako nerodno odskočil, da je zadel z glavo ob zid."

Linder je planil pokoncu. "Potemtakem si si skuhal prav grenko kašo, prijateljček, kaj?"

"To je huda reč!" je menil veliki mož. "Zelo huda reč! Upam samo, da morda le ni mrtev. — Če je mrtev, ti bo težavno pomagati. Ali imaš kakšen načrt? Kam pa prav za prav želiš? Moraš pohiteti. Tale prekleta sirena brez konca tuli!"

"V New York moram," je mirneje odgovoril Moravec. "Morda me peljete nekaj časa in potem izstopim. Ali mi lahko daste kakšno obleko? Nimam pa tudi prav nič denarja."

Moravca je naenkrat prevladala vsa brezumnost njegovega položaja.

"Poslušaj!" mu je rekel mali in mu položil roko na ramo. "Če hočeš v New York, se lahko pelješ z nami. Mi potujemo v Springfield."

Moravec je olajšano zadihal. "Ali hočete, ali hočete prevzeti nase nevarnost?"

Mali mož je sekundo časa molčal.

"Ne vem," je menil. "Jaz bi se bil pripravil, prevzeti rizično zate. Toda ne vem, kaj bodo rekli drugi k temu..."

"No, že prej sem rekel, da ni njegova krivda, če se je naš na-črt ponesrečil," je godrnjal mož spredaj poleg vozača.

"Tudi jaz tako mislim," je rekel Brad. "Sedaj mu pa moramo pomagati, saj je pomoči zelo potreben."

"Bedaki ste, če se za tuja izpostavljate nevarnosti," je menil Linder tako mimogrede.

"Nevarnosti smo se že tako ali tako izpostavili," je dejal Brad.

"Seveda", ga je podpiral mlajši poleg njega. "Toda ne smete pozabiti, da smo mladega moža sami spravili v to zagato. Zdaj ga ne smemo pustiti na cedilu. Kaj meniš ti?" se je obrnil na velikega.

"Veš, Ted", je odločil veliki, "samo po sebi se razume, da mu moramo pomagati. Popeljem ga s seboj do Springfielda..."

Zdaj pa, Brad, poženi motor. — Pohiteti moramo, da uideimo, preden se zbudi vse mesto."

Motor je zagrmel in z neverjetno hladnokrvnostjo je sukal Brad avto po krivencastih cestah starega mesta. Tuljenje sirene se je slišalo čedalje slabotnejše, dokler ni utonilo v ropotu motorja.

"Zdaj pa, mladi mož", je rekel veliki prijazno, "se naglo preobleči."

Olajšano in hvaljeno je Moravec ubogal.

Kljub temu, do je vozilo v hitrem teku poskakovalo, se je v eni minuti preoblekel. Njegovo staro obleko je veliki skrbno zvil in jo položil na tla obtežil z dvema kosoma železa.

Nova obleka je bila Moravcu pretesna, toda je bil vesel, da so mu bili vsaj srajca in čevlji koraj tako prav. Plašča ni dobil, toda mladi mož na prednjem sedišču mu je ponudil svojega.

Komaj se je Moravec preoblekel, je zvil avto na prosto cesto, držečo proto Worcesteru.

Moravec se je nenadoma prestrašeno zdržnil. Zagledal je stražnika, ki je stopil na cesto in zrl za avtom. Se preden je stražnik izginil v temi, je Moravec opazil, da je vzel beležnico iz žepa in nekaj zapisal vanjo.

Njegovi tovariši se zaradi tega niso posebno vznemirili, kar je v Moravcu zbudilo prepričanje, da avtomobilova številka sploh ni prava. To ga je nekoliko potolažilo, vendar ga ni čisto pomirilo.

Kaj, če je prvi stražnik, Hunter namreč, prej potnike videl in bo zdaj policija iskala vozilo? V tem primeru bo drugi stražnik takoj obvestil osrednji policijski urad, da je vozilo na poti proti Worcesteru. Moravec je to svojo bojazen sporočil možu na levi. Ta pa se je samo zasmejal in se sklonil k vozaču. "Vozil z nezmanjšano brzino, Brad," je rekel. "Če je mogoče, moramo dospeti do pol petih v Springfield."

Avto je dirjal dalje. Zdaj so bili čisto na deželi. Cesta je vodila preko mosta, na katerem je Linder velel ustaviti. Pobral je Moravčovo obleko in jo vrgel v vodo, nato je zlezal nazaj v voz, in divja dirke se je nadaljevala.

Globlje je postajalo ropotanje motorja in je čedalje bolj naličevalo neprestanemu grmenju.

Deset, dvajset, štirideset minut je tako minilo. Moravec se je čutil čedalje bolj sproščen. Čim hitreje je tekel avto, tem prej bo prost.

Njegov obraz je postal pri tej misli trd. Pravica samo zmaguje, ker je bil po krivici obsojen. Zdaj pride maščevanje nad tistimi, ki so ga nalašč potisnili v nesrečo. On, Moravec, se bo maščeval. Pri tej misli se je

Kdor ima

privatne sobe ali stanovanje za oddati v najem, naj jih zapiše pri MIHALJEVIČ BROS. CO., 6424 ST. CLAIR AVE., ki vam jih bo takoj zarental.

Naprodaj

Proda se Jersey krava. Kdor jo želi kupiti, naj se oglasi na 5046 Henry St. Garfield Heights.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvom
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

General električne ledenice
General električne kuhinjske peči
Magic Chef in Tappen kuhinjske peči
kupite vedno po zmerni ceni pri

Anton Dolgan
15617 Waterloo Rd.

skoraj nasmehnil.

Pogledal je nazaj in dih mu je zastal.

"Avto nas zasleduje!"

Moža v njegovi bližini sta se obrnila. Res je daleč zadaj žaromet neznanega avta prodiral temino. Čedalje bliže je prihajal.

Veliki je dal vozaču navodila. Sledilo je močnejše grmenje motorja. Čedalje večjo hitrost je kazal brzinometer. Sto, deset, sto dvajset, sto pet in dvajset... "Malo počasneje..."

Vozač je ubogal. Hitrost je padla na devetdeset.

Worcester je bil že blizu. Moravčev strah je naraščal. Cesta je držala po sredi mesta. Če je policija tudi v Worcesteru telefonirala številko njegovega au-

ta, ali bo mogoče priti brez situacije skozi Worcester? Moravec je premišljal.

"Nekaj bi rad predlagal," je rekel naposled. "Vi vsi ste že dosti storili zame. Pustite me zdaj, da izstopim. Mislem, da je boljše tako."

Nihče ni takoj odgovoril. Kazalo je, da so vsi drugi čakali na to, kaj bo rekel veliki.

"To nikakor ni potrebno."

"Premislite vendar..."

"Ne," je odločil veliki. "Popeljem te do Springfieldu in konec besed!"

"Toda..." Moravec je okleva. "Nekaka slutnja me preletava, da ne bomo srečno prišli skozi Worcester."

"Nesmisel."

Na Moravčevo veliko presene-

Naznanilo in zahvala

Vsem sorodnikom in prijateljem naznanjamo tužno vest, da je umrla naša ljubljena soproga in draga mati

Uršula Kalac

(rojena Strle)

dne 20. decembra, 1940. Pogreb se je vršil dne 24. decembra 1940 iz Želetovih prostorov v cerkev sv. Pavla ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje matere zemlje. Pokojnica je bila doma iz Loža na Notranjskem.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so položili tako krasne vence h krsti drage soproge in matere. Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice.

Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu kakor tudi vsem, ki so jo prišli kropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru in onim, ki so jo spremili na njeni zadnji zemeljski poti.

Dalje hvala duhovniku cerkve sv. Pavla za opravljene pogrebne obrede.

Zahvalo naj sprejmejo Joseph Žele in sinovi za vzorno urejen pogreb in vsestransko najboljšo poslugo.

Ljubljena soproga in mati! Bolest je v naših srcih in solze v naših očeh, ker smo te izgubili, saj smo te vsi tako ljubili. Tolaži nas zavest, da se enkrat snidemo na kraju večnega miru in blaženstva — nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

Marko, soprog

Frank in Mirko, sinova

Mrs. Mary Vidrih, sestra v Homer, Pa.

Pokojnica zapušča dve sestri v Jugoslaviji.

Cleveland, Ohio, 1. aprila 1941.

Senatni preiskovalni odbor

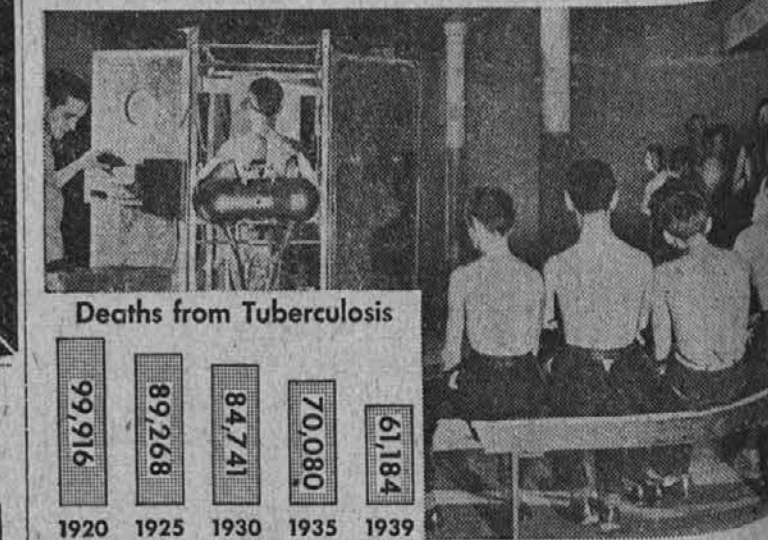
Na gornji sliki vidimo člane senatnega odbora, ki preiskujejo zadeve štrajkov, delavskih izporov in nesporazumov v industriji, ki so zaposlene z izdelovanjem produktov za obrambo.

Tekma ameriških plavalcev

Od 4. do 5. aprila se bo vršila v Ann Arbor, Mich., ameriških plavalcev, katerih vidimo nekaj na gornji sliki.

Narodna kampanja proti tuberkulozi

Dne 1. aprila se bo pričela vsenarodna kampanja za preprečevanje tuberkuloze. Na sliki so ameriški dijaki, katere preiskujejo z X-žarkami glede njihovega zdravja in odpornosti proti tuberkulozi.

Kraljevska kri za Anglijo

Na sliki je maharadžinja iz Sarawaka v Indiji, ki je nekaj svoje krvi za ranjene vojake Velike Britanije. Transfuzija krvi je bila izvršena v neki bolnišnici v New Yorku.

Znižane cene na premogu

Standard Pocahontas Egg	\$8.25
Standard Pocahontas Lump	\$8.50
Smokeless Pocahontas	\$9.00
Premium No. 3	\$9.50

Znižane cene tudi na Stoker premogu, vseh vrst.

Se priporočamo

BLISS COAL CO.

22290 Lakeland Blvd.

Kenmore 0808

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312